

Věc T-59/07

Polimeri Europa SpA

v.

Evropská komise

„Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Trh butadienového kaučuku a styrenbutadienového kaučuku vyrobeného emulzní polymerizací – Rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 81 ES – Přičitatelnost protiprávního jednání – Jediné protiprávní jednání – Důkaz o existenci kartelové dohody – Pokuty – Závažnost a doba trvání protiprávního jednání – Přítěžující okolnosti“

Rozsudek Tribunálu (prvního senátu) ze dne 13. července 2011 II - 4700

Shrnutí rozsudku

1. *Hospodářská soutěž – Správní řízení – Rozhodnutí Komise, kterým se konstatuje protiprávní jednání – Povinnost Komise předložit důkaz protiprávního jednání a doby jeho trvání – Dosah důkazního břemene*
(Článek 81 odst. 1 ES a článek 82 ES)
2. *Hospodářská soutěž – Správní řízení – Oznámení námitek – Právní povaha – Přípravná povaha*
(Článek 81 ES)
3. *Hospodářská soutěž – Správní řízení – Pravomoci Komise – Pravomoc spojit dvě samostatná řízení*
(Článek 81 ES)

4. *Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Narušení hospodářské soutěže – Kritéria pro posouzení – Protisoutěžní předmět – Dostatečné zjištění*
(Článek 81 odst. 1 ES)
5. *Hospodářská soutěž – Pravidla Společenství – Protiprávní jednání – Přičtení odpovědnosti*
(Článek 81 odst. 1 ES a článek 82 ES)
6. *Řízení – Návrh na zahájení řízení – Formální požadavky – Stručný popis žalobních důvodů – Obdobné požadavky kladené na výtky uplatňované na podporu žalobního důvodu*
[Statut Soudního dvora, článek 21; jednací řád Tribunálu, čl. 44 odst. 1 písm. c)]
7. *Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Narušení hospodářské soutěže – Kritéria pro posouzení – Protisoutěžní předmět – Dostatečné zjištění*
(Článek 81 odst. 1 ES)
8. *Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Dohody mezi podniky – Důkazní břemeno Komise týkající se existence protiprávního jednání – Meze*
(Článek 81 odst. 1 ES)
9. *Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Důkaz – Odpověď podniku na žádost Komise o informace*
(Články 81 ES a 82 ES)
10. *Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Dohody a jednání ve vzájemné shodě tvořící jediné protiprávní jednání*
(Článek 81 odst. 1 ES)
11. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Stanovení – Kritéria – Závažnost protiprávního jednání – Posouzení podle povahy protiprávního jednání – Velmi závažná protiprávní jednání*
(Článek 81 ES; sdělení Komise 98/C 9/03)
12. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Stanovení – Kritéria – Posuzovací pravomoc Komise – Povinnost zajistit úměrnost mezi částkou pokut a celkovým objemem dotyčného výrobního trhu – Neexistence*
(Články 81 ES a 82 ES; nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 3)

13. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Stanovení – Kritéria – Odrazující účinek pokuty (Článek 81 ES; sdělení Komise 98/C 9/03)*
14. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Stanovení – Kritéria – Zohledněný obrat (Článek 81 ES; nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2)*
15. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Stanovení – Kritéria – Závažnost protiprávního jednání – Přítěžující okolnosti – Opakování protiprávního jednání – Pojem (Článek 81 ES; sdělení Komise 98/C 9/03, bod 2)*
16. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Stanovení – Kritéria – Závažnost protiprávního jednání – Polehčující okolnosti – Praktické neprovádění dohody – Posouzení (Článek 81 ES; sdělení Komise 98/C 9/03, bod 3 druhá odrážka)*

1. Co se týče provádění důkazů o protiprávním jednání porušujícím čl. 81 odst. 1 ES, je Komise povinna prokázat protiprávní jednání, která zjistila, a předložit řádné důkazy, které právně dostačujícím způsobem prokazují existenci skutečností zakládajících protiprávní jednání. Je proto nezbytné, aby Komise za účelem odůvodnění pevného přesvědčení, že došlo k protiprávnímu jednání, uvedla přesné a shodující se důkazy.

Mimoto je běžné, že se činnosti, s nimiž jsou spojeny protisoutěžní dohody a praktiky, odehrávají tajně, schůzky se konají v utajení a související dokumentace je omezena na minimum. Z toho vyplývá, že i když Komise objeví písemnosti výslovně prokazující protiprávní kontakty mezi subjekty, jsou tyto obvykle útržkovité a rozptýlené, takže se často ukazuje jako nezbytné rekonstruovat některé podrobnosti dedukcí. Proto ve

většine případů musí být protisoutěžní praktika nebo dohoda odvozena z určitého množství shodujících se skutečností a nepřímých důkazů, které v případě, že neexistuje jiné logické vysvětlení, mohou jako celek představovat důkaz porušení pravidel hospodářské soutěže.

V tomto kontextu žádné ustanovení ani žádná obecná zásada práva Společenství nezakazují Komisi uplatnit vůči podniku prohlášení jiných obviněných podniků. Kdyby tomu tak nebylo, důkazní břemeno o chování v rozporu s články 81 ES a 82 ES, které nese Komise, by bylo neúnosné a neslučitelné s úkolem dohledu nad řádným uplatňováním těchto ustanovení, který jí svěřuje Smlouva o ES.

mít tendenci zmenšovat význam svého přispění k protiprávnímu jednání a zvyšovat význam takového přispění ostatních účastníků, namísto určitá nedůvěra k dobrovolným výpovědím těchto účastníků, nic to nemění na skutečnosti, že požadování výhody na základě oznámení o spolupráci za účelem získání snížení pokuty nepodněcuje nutně k předkládání důkazů zkreslujících skutečné chování ostatních účastníků kartelové dohody. Jakákoli snaha uvést Komisi v omyl by totiž mohla zpochybnit upřímnost a úplnost spolupráce žadatele, a ohrozit tak možnost, aby tato osoba získala úplnou výhodu na základě oznámení o spolupráci. Zvláště skutečnost, že určitá osoba přiznala, že se dopustila protiprávního jednání, a přiznala tak, že existují skutečnosti jdoucí nad rámec skutečností, jejichž existence mohla být přímo dovozena z předmětných dokumentů, a *priori* znamená, při neexistenci okolností zvláštní povahy, které by ukazovaly opak, že se tato osoba rozhodla říci pravdu.

Pokud jde konkrétně o prohlášení učiněná v rámci oznámení o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů, žádné ustanovení Komisi nezakazuje, aby pro účely prokázání porušení pravidel hospodářské soutěže taková prohlášení použila. Taková prohlášení nelze považovat za zbavená důkazní hodnoty, protože prohlášení, která jsou v rozporu se zájmy prohlašujícího, musí být v zásadě považována za zvlášť hodnověrné důkazy. Přestože je obecně s ohledem na možnost, že hlavní účastníci protiprávní kartelové dohody budou

(viz body 50–52, 58)

2. Oznámení námitek je procesní a přípravný dokument, který za účelem zajištění

účinného výkonu práva na obhajobu vymezuje předmět správního řízení zahájeného Komisí a brání jí tak, aby uplatnila další námitky v rozhodnutí, kterým dotčené řízení ukončuje. Vydání oznámení námitek Komisí dále nemůže být v žádném případě považováno za důkaz o presumpci viny dotčeného podniku. V opačném případě by zahájení jakéhokoliv řízení v této věci mohlo případně porušit zásadu presumpce nevinny.

řízení, buď aby upustila od námitek, které jsou neopodstatněné, anebo aby upravila či doplnila po skutkové a právní stránce svou argumentaci na podporu uplatněných námitek. Z toho vyplývá, že je-li Komise oprávněna změnit v konečném rozhodnutí po skutkové i právní stránce svou argumentaci ve srovnání s oznámením námitek, je tím spíše k takové změně oprávněna mezi dvěma oznámeními námitek.

(viz body 68–70, 73)

Vydání prvního a posléze druhého oznámení námitek nemůže za těchto okolností samo o sobě vést ke konstatování jakékoli vady.

K případným změnám, které může druhé oznámení námitek obsahovat ve srovnání s prvním oznámení námitek, je třeba uvést, že tento procesní úkon je ve své podstatě předběžný a může být pozměněn v průběhu hodnocení, ke kterému Komise později přistupuje na základě připomínek, které jí byly předloženy stranami v odpovědi, jakož i dalších skutkových zjištění. Komise totiž musí zohlednit skutečnosti vyplývající z celého správního

3. Komise má v oblasti kartelových dohod právo jak rozdělit, tak spojit řízení z objektivních důvodů. Lze tak spojit dvě řízení, která se týkají různých výrobků, jestliže tyto výrobky náleží – především s ohledem k jejich fyzikálním vlastnostem a k jejich využitelnosti – do téhož hospodářského odvětví a jestliže se na některých protiprávních schůzkách mezi podniky jednalo o jednom i o druhém výrobku zároveň. Ostatně i kdyby bylo možné dospět k závěru, že protiprávní jednání dotčené spojením věcí odpovídá ve skutečnosti dvěma samostatným protiprávním jednáním, je skutečnost, že tato protiprávní jednání byla prokázána v několika rozhodnutích nebo v jednom rozhodnutí, bezvýznamná, nejsou-li dotčená protiprávní jednání promlčena.

Kromě toho může porušení čl. 81 odst. 1 ES vyplývat nejen z jediného úkonu, ale rovněž z řady úkonů, anebo i z trvajících jednání. Tento výklad nelze zpochybnit z toho důvodu, že jeden nebo více prvků z této řady úkonů nebo tohoto trvajících jednání může rovněž sám o sobě a nahlížen izolovaně porušovat uvedené ustanovení. Pokud se jednotlivé skutky začleňují do jednotného záměru z důvodu svého totožného cíle narušujícího hospodářskou soutěž uvnitř společného trhu, má Komise právo přičítat odpovědnost za tyto skutky v závislosti na účasti na protiprávním jednání nahlíženém jako celek. I když Komise může oprávněně učinit závěr, že jednotlivé projevy jsou součástí jediného protiprávního jednání z toho důvodu, že jsou součástí celkového plánu směřujícího k narušení hospodářské soutěže, skutečnost, že počet a intenzita koluzivních praktik se liší podle dotčeného trhu, neznamená, že se protiprávní jednání netýká trhů, na kterých jsou praktiky méně intenzivní a méně četné. Bylo by totiž nepřirozené rozdělit trvajících jednání charakterizované jediným cílem do několika odlišných protiprávních jednání proto, že koluzivní praktiky se liší dle dotčeného trhu.

4. Zohlednění konkrétních účinků dohody je pro účely použití článku 81 odst. 1 ES nadbytečné, jestliže se ukáže, že tato dohoda má za cíl omezení, vyloučení nebo narušení hospodářské soutěže. Především v případě dohod protisoutěžní povahy, které se projevují během schůzek soutěžících podniků, dochází k porušení článku 81 odst. 1 ES tehdy, když mají tyto schůzky za cíl vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže, a mají tak za cíl umělé organizování fungování trhu. V takovém případě k tomu, aby Komise prokázala účast uvedeného podniku na kartelové dohodě, postačuje, aby prokázala, že se dotčený podnik účastnil schůzek, na nichž byly uzavřeny dohody protisoutěžní povahy. Jestliže byla účast na takových schůzkách prokázána, přísluší tomuto podniku, aby předložil údaje prokazující, že se zmíněných schůzek neúčastnil s žádným protisoutěžním záměrem, a to tak, že prokáže, že svým soutěžitelům sdělil, že jeho účast na těchto schůzkách měla odlišnou povahu než jejich.

(viz body 100, 272)

Jestliže tedy prokázání jednání několika podniků ve vzájemné shodě neplyne z prostého paralelního chování na trhu, nýbrž z důkazů, z nichž se podává, že

protiprávní jednání těchto podniků jsou výsledkem vzájemné součinnosti, nemůže náhradní vysvětlení uplatňovaných cen, podle kterého bylo údajné koordinování cen ve skutečnosti reakcí výrobců na ceny surovin a na vývoj trhu, zpochybnit konstatování Komise o existenci kartelové dohody.

(viz body 103, 108–109)

5. Pokud jednotka vykonávající hospodářskou činnost poruší pravidla hospodářské soutěže, musí za toto protiprávní jednání nést odpovědnost na základě zásady osobní odpovědnosti. Pokud ovšem dvě jednotky tvoří tutéž hospodářskou jednotku, nebrání skutečnost, že jednotka, jež se dopustila protiprávního jednání, stále existuje, sama o sobě uložení sankce jednotce, na niž převedla své hospodářské činnosti. Takové uplatnění sankce je přípustné zvláště tehdy, jsou-li tyto jednotky kontrolovány touž osobou a pokud vzhledem k úzkým hospodářským a organizačním vazbám, které je sjednocují, uplatňovaly v zásadě tutéž obchodní politiku.

Proto v případě, že v době páchaní protiprávních jednání vlastní obě společnosti zcela, přímo nebo nepřímo, tatáž

společnost, nebrání zásada osobní odpovědnosti tomu, aby byla sankce za protiprávní jednání, které páchala zpočátku první společnost a v němž pokračovala druhá společnost, globálně uložena poslední uvedené společnosti.

U sankce uložené podniku, který právně nadále existuje, avšak nevykonává již hospodářské činnosti, každopádně existuje riziko, že nebude mít odrazující účinek. Pokud by navíc nebyla upravena jiná možnost uložení sankce jiné jednotce, než která se dopustila protiprávního jednání, mohly by se podniky vyhnout sankcím tak, že by pouze změnily svou identitu na základě restrukturalizace, převodu nebo jiných právních či organizačních změn.

(viz body 123–126, 129)

6. Na základě článku 21 statutu Soudního dvora a čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu Tribunálu musí všechny žaloby obsahovat předmět sporu a stručný popis dovolávaných žalobních důvodů. K tomu, aby byla žaloba přípustná, je nezbytné, aby hlavní skutkové a právní okolnosti, na kterých je založena, vyplývaly – přinejmenším stručně, ale uceleně a srozumitelně – z textu samotné žaloby. Ačkoli obsah žaloby lze podpořit

a doplnit v konkrétních bodech odkazy na určité výňatky z písemností, které tvoří její přílohu, obecný odkaz na ostatní písemnosti, i když jsou přiložené k žalobě, nemůže zhojit neexistenci základních prvků právní argumentace, které podle výše uvedeného ustanovení musejí být uvedeny v žalobě.

pojmově nerelevantní. Přípustnosti žalobních důvodů a argumentů uvedených v replice jako doplnění žalobních důvodů obsažených v žalobě se nelze dovolávat zejména za účelem zhojení porušení požadavků čl. 44 odst. 1 jednacího řádu, ke kterému došlo při podání žaloby, aniž by toto posledně uvedené ustanovení bylo zbaveno veškeré působnosti.

Tribunálu nadto nepřísluší v přílohách vyhledávat a určovat žalobní důvody a argumenty, které by mohl pokládat za důvody představující základ žaloby, neboť přílohy mají čisté důkazní a pomocnou funkci.

(viz body 161–162, 168–169)

Obdobné požadavky jsou vyžadovány, je-li na podporu žalobního důvodu uplatňována určitá výtka. Výtka, jejíž základní prvky jsou uvedeny jen v přílohách žaloby, tudíž neodpovídá uvedeným požadavkům.

Tento nedostatek nemůže podnik zhojit tím, že v replice uvede některé skutkové či právní údaje s odkazem na některé přílohy žaloby, ani připojením nových příloh k replice. Při přezkumu souladu žaloby s požadavky stanovenými v čl. 44 odst. 1 jednacího řádu je již totiž obsah repliky

7. Jestliže ze schůzek soutěžících podniků vzejdou dohody, dochází k porušení pravidel hospodářské soutěže, mají-li tyto schůzky protisoutěžní cíl, a směřují tak k umělému organizování fungování trhu. V takovém případě je odpovědnost konkrétního podniku za protiprávní jednání platně dána, jestliže se těchto schůzek účastnil a znal jejich cíl, i když poté neprovedl některá opatření, která na nich byla sjednána. Větší či menší aktivita podniku na schůzkách, stejně jako více či méně úplné provedení sjednaných

opatření, nemají důsledky pro existenci jeho odpovědnosti, nýbrž pro její rozsah, a tedy i pro úroveň sankcí.

důkazní hodnotu, neboť s sebou nesou značná právní a hospodářská rizika. Tato důkazní hodnota je zvláště vysoká, pokud prohlášení podniků potvrzují jiná prohlášení téže povahy.

(viz bod 173)

8. Komise je v praxi často povinna prokázat existenci protiprávního jednání porušujícího pravidla hospodářské soutěže za podmínek nepříznivých pro tuto úlohu, jestliže od doby vzniku rozhodných skutečností, které tvoří protiprávní jednání, mohlo uplynout několik let a několik z vyšetřovaných podniků s Komisí aktivně nespolupracovalo. Pro podnik, který se dopustil protiprávního jednání, by za těchto okolností bylo příliš jednoduché vyhnout se jakékoli sankci, pokud by mohl argumentovat neurčitostí informací uvedených k otázce fungování protiprávní dohody, jsou-li existence dohody a její protisoutěžní cíl přesto dostatečným způsobem prokázány. Podniky se v takové situaci mohou užitečně bránit tak, že mají možnost se vyjádřit ke všem důkazním materiálům, které Komise uvádí v jejich neprospěch.

Odpovědi poskytnuté jménem podniku jako takovým mají navíc věrohodnost převyšující věrohodnost, kterou mohla mít odpověď poskytnutá členem jeho personálu, bez ohledu na jeho osobní zkušenost a osobní názor.

(viz body 179, 183, 267, 270)

(viz bod 177)

9. Ve správním řízení pro porušení pravidel hospodářské soutěže mají prohlášení učiněná jménem podniků nezanedbatelnou

10. Podnik může být činěním odpovědným za globální kartelovou dohodu i tehdy, je-li prokázáno, že se přímo zúčastnil pouze jednoho nebo více prvků tvořících dohodu, jestliže věděl nebo měl nutně vědět, že koluze, na níž se účastní, zvláště prostřednictvím pravidelných jednání organizovaných během několika let, byla součástí celkového schématu určeného k narušení normálního fungování hospodářské soutěže a dále toto schéma zahrnovalo soubor prvků tvořících kartelovou dohodu. Rovněž skutečnost, že různé podniky hrály ve sledování

společného cíle různé role, nevylučuje za podmínky, že každý podnik přispěl na své vlastní úrovni ke sledování společného cíle, totožnost protisoutěžního cíle, a tedy protiprávního jednání.

(viz bod 193)

11. Z popisu velmi závažných protiprávních jednání v pokynech o metodě stanovování pokut [uložených] podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO plyne, že dohody a jednání ve vzájemné shodě, jejichž účelem je zejména stanovení cenových cílů nebo rozdělení tržních podílů, lze kvalifikovat jako „velmi závažná“ na základě jejich samotné povahy, aniž je Komise povinna prokazovat skutečný dopad protiprávního jednání na trh. Kromě toho jsou horizontální kartelové dohody v oblasti cen nejzávažnějšími protiprávními jednáními, která porušují právo hospodářské soutěže, a mohou tedy být samy o sobě kvalifikovány jako velmi závažné.

(viz bod 225)

12. Při stanovování částky každé pokuty ukládané za porušení pravidel hospodářské soutěže disponuje Komise posuzovací pravomocí. Podle čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003 se částka pokuty určuje na základě závažnosti protiprávního

jednání a doby jeho trvání. Navíc je uvedena částka výsledkem řady výpočtů provedených Komisí podle pokynů o metodě stanovování pokut [uložených] podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO. Určení uvedené částky závisí zejména na různých okolnostech souvisejících s individuálním chováním dotčeného podniku, jako je například existence přitěžujících, nebo polehčujících okolností.

Z tohoto právního rámce nelze dovodit, že Komise musí zajistit, aby takto vypočtená výše pokuty byla úměrná celkovému objemu dotčeného výrobního trhu v určitém roce protiprávního jednání, když dotčené protiprávní jednání trvalo několik let a výše pokuty závisí také na dalších okolnostech souvisejících s individuálním chováním podniku.

(viz bod 232)

13. Pravomoc Komise ukládat pokuty podnikům, které úmyslně nebo z nedbalosti poruší ustanovení článku 81 ES, je jedním z prostředků svěřených Komisi za tím účelem, aby mohla plnit úkol

dohledu, který jí svěřuje právo Společenství a který zahrnuje povinnost provádět obecnou politiku směřující k uplatňování zásad v oblasti hospodářské soutěže stanovených ve Smlouvě a v tomto smyslu směřovat chování podniků. Z toho vyplývá, že při posuzování závažnosti protiprávního jednání pro účely stanovení výše pokuty musí Komise dbát na to, aby její konání mělo odrazující účinek, zejména v případě protiprávních jednání, která zvláště citelně ohrožují dosažení cílů Společenství.

To vyžaduje, aby částka pokuty byla upravena tak, aby byl zohledněn zamýšlený dopad na podnik, kterému je uložena, aby se nestala nezanedbatelnou, nebo naopak nadměrnou, zejména s ohledem na finanční schopnost dotčeného podniku, v souladu s požadavky vycházejícími jednak z potřeby zajistit účinnost pokuty, jednak z dodržení zásady proporcionality. Velký podnik, který disponuje značnými finančními zdroji v porovnání se zdroji ostatních účastníků kartelové dohody, může snadněji shromáždit nezbytné prostředky na úhradu pokuty, což odůvodňuje, aby pro účely dostatečně odrazujícího účinku byla uložena, zejména s použitím násobícího koeficientu, pokuta úměrně vyšší, než jaká je ukládána za stejné protiprávní jednání, jehož se dopustil podnik, který takové zdroje nemá. Konkrétně je pro účely stanovení

výše pokuty relevantní zohlednit celkový obrat jednotlivých podniků, které se účastnily kartelové dohody.

Odrazující cíl, který Komise oprávněně sleduje při stanovení výše pokuty, směřuje k zajištění dodržování Smlouvou stanovených pravidel hospodářské soutěže ze strany podniků při uskutečňování jejich činností na území Společenství nebo Evropského hospodářského prostoru. Z toho plyne, že se odrazující faktor, který lze do výpočtu pokuty zahrnout, hodnotí tak, že se zohledňuje řada prvků, a nikoli pouze konkrétní situace dotčeného podniku. Tato zásada se uplatní zejména tehdy, když Komise stanovuje násobící koeficient za účelem odrazení, jímž se upravuje pokuta uložená určitému podniku.

(viz body 243–246)

14. Skutečnost, že je několik společností společně a nerozdílně odpovědných za zaplacení pokuty proto, že tvoří podnik ve smyslu článku 81 ES, neznamená při uplatnění hranice stanovené v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, že povinnost

každé z nich je omezena na 10% obratu, kterého dosáhly za předchozí hospodářský rok. Maximální výše 10% ve smyslu uvedeného ustanovení totiž musí být vypočtena na základě kumulovaného obratu všech společností tvořících jedinou hospodářskou entitu jednající jako podnik ve smyslu článku 81 ES, neboť jen kumulovaný obrat společností tvořících dotčený podnik může být ukazatelem jeho velikosti a hospodářské síly.

V tomto ohledu platí, že pokud Komise pro účely uplatnění přitěžujících okolností souvisejících s opakováním protiprávního jednání přihlédne k pojmu „podnik“ ve smyslu článku 81 ES a dospěje k závěru, že též podnik zopakoval protiprávní jednání, přestože právnické osoby podílející se na dotčených protiprávních jednáních nejsou totožné, musí předložit podrobné a přesné důkazy, kterými toto své tvrzení podloží.

(viz body 253, 313)

V případě, kdy je vývoj struktury a kontroly u dotčených společností obzvláště složitý, musí Komise podat dostatečně podrobné a přesné informace o vývoji společností vlastněných dotčným podnikem před protiprávním jednáním a předložit veškeré podrobné důkazy nezbytné pro závěr, že společnosti uvedené v jejím rozhodnutí a společnosti uvedené v dřívějších rozhodnutích jsou součástí téhož podniku ve smyslu článku 81 ES.

15. Bod 2 pokynů o metodě stanovování pokut [uložených] podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO v příkladném výčtu přitěžujících okolností uvádí opakované protiprávní jednání stejného typu spáchané stejným podnikem (stejnými podniky). Pojem „opakování protiprávního jednání“ tak, jak je chápán v některých vnitrostátních právních rádech, znamená, že se určitá osoba dopustila nových protiprávních jednání poté, co jí byla uložena sankce za obdobná protiprávní jednání. Případné opakování protiprávního jednání je uvedeno mezi skutečnostmi, ke kterým má být přihlédnuto při posuzování závažnosti dotčeného protiprávního jednání.

(viz body 293–295, 298–299, 302)

16. Podle bodu 3 druhé odrážky pokynů o metodě stanovování pokut [uložených] podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO může „praktické neprovádění dohod nebo ujednání o protiprávním jednání“ rovněž zakládat

polehčující okolnost. Avšak skutečnost, že se podnik, jehož účast na konzultacích s jeho konkurenty je prokázána, na trhu nechoval v souladu s tím, na čem se dohodl se svými konkurenty, nepředstavuje nutně skutečnost, ke které by se při stanovování výše ukládané pokuty mělo přihlížet jako k polehčující okolnosti.

Podnik, který navzdory konzultacím se svými konkurenty nadále sleduje více-méně nezávislou politiku na trhu, se totiž může pouze pokoušet využít kartelovou dohodu ve svůj prospěch a podnik, který se nedistančuje od výsledků setkání, kterého se účastnil, v zásadě nese plnou odpovědnost z důvodu své účasti na kartelové dohodě. Komise je tudíž povinna uznat polehčující okolnost z důvodu neprovádění kartelové dohody pouze

může-li podnik, který se dovolává této okolnosti, prokázat, že se provedení této kartelové dohody bránil tak jednoznačně a důrazně, že tím bylo narušeno samo její fungování, a že s dohodou ani zdánlivě nesouhlasil, a nepodněcoval tak jiné podniky k jejímu provádění. Pro podniky by skutečně bylo příliš jednoduché minimalizovat riziko, že budou muset zaplatit značnou pokutu, kdyby mohly nejprve čerpat výhody z protiprávní kartelové dohody, a poté mít nárok na snížení pokuty proto, že při uskutečnění protiprávního jednání hrály pouze omezenou roli, ačkoli jejich jednání podnítilo ostatní podniky k tomu, aby ve větší míře jednaly způsobem poškozujícím hospodářskou soutěž.

(viz body 306–307)